

Ügyszám: NAIH/2015/1402/H
(NAIH-2355-10/2014/H)

Tárgy: munkavállaló személyes
adatának jogellenes kezelése

HATÁROZAT

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) adatvédelmi hatósági eljárásában meghozta az alábbi határozatot:

A Kft.-t (a továbbiakban: Kötelezett) (.....) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (1) bekezdés c/ és f/ pontja alapján, jogellenes adatkezelés miatt

**800 000 Ft, azaz nyolcszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon** belül a *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)* javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-2355/2014 BÍRS. számra.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

A bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget a befizetési határidő utolsó napját követő naptól késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A meg nem fizetett bírság és késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, melynek behajtása adók módjára történik.

Az ügyben eljárási költség nem merült fel, így annak viseléséről nem rendelkezem.

INDOKOLÁS

I. A NAIH-421-19/2013/H. számú határozatban feltárt tényállás

..... (....., a továbbiakban: Panaszos) beadvánnyal fordult a Hatósághoz. A Panaszos a Kötelezett egykori munkavállalója volt. A beadvány szerint 2011. szeptember 22-én a cég ügyvezető igazgatója elkérte a Panaszos céges laptopját azzal a céllal, hogy annak tartalmáról azonnal biztonsági mentést készítsen. A Panaszos ezt a kérést elutasította, arra hivatkozva, hogy a laptopon magán és szakszervezeti adatok is találhatóak. Ezek lementésére hosszabb vita után, ügyvéd és rendőrség közbenjárására végül kapott időt, így a szakszervezeti és privát adatait letörölte a gépről. A Kötelezett előzőekben tanúsított rosszhiszemű fellépése miatt tartott attól, hogy a törölt adatait a Kötelezett megkísérli megismerni, így telepített a gépre egy adattörölő/felülíró programot, ami azt a célt szolgálja, hogy a törölt file-okat ne lehessen megismerni. Ezzel a személyes adatain túl céges adatokat is véglegesen törölt a gépről. A Kötelezett szerint az azonnali biztonsági mentés elrendelésének oka az volt, hogy bizonyítsák a gyanújukat, miszerint a Panaszos konkurens céggel tartott fenn kapcsolatot és üzleti titkot szolgáltatott ki. Ezután a Kötelezett a winchester törölt tartalmát egy adat-helyreállítással foglalkozó vállalkozással helyreállította, állításuk szerint a visszaállított adatok 99%-a céges adat volt. Ezután az ügyvezető fegyelmi eljárás keretében a Panaszos elé tárta a visszaállítással megszerzett személyes és különleges adatait, amik között szerepeltek a párjával készült meztelen és szex fotók kinyomtatott formában. Majd a Panaszost 2011. október 5-én állásából elbocsátották, a felmondás egyik indoka a céges gépen szexuális tartalmú képek tárolása volt.

A Hatóság NAIH-421/2013/H. számon adatvédelmi hatósági eljárást indított. A vizsgálat feltárta, hogy nem tisztázott a cég munkavállalói részére átadott számítástechnikai eszközök magánhasználatának engedélyezése vagy tiltása, továbbá a Kötelezett nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a visszaállításra általa megjelölt egyik indokot, a Panaszos által elkövetett üzleti titok kiszolgáltatását a Panaszos személyes adatainak kezelése nélkül bizonyítsa, valamint, hogy az üzleti adatok visszaszerzése sem indok a munkaviszonnyal össze nem függő személyes adatok kezelésére. A visszaállított állományból azonnal és véglegesen törölnie kellett volna a Panaszos személyes adatait. A Hatóság megállapítása szerint a Kötelezett a Panaszos munkaviszonyával össze nem függő személyes (különleges) adatait kezelte, tárolta törvényi felhatalmazás és az érintett hozzájárulásának hiányában, a célhoz kötöttség követelményét is megszegve 2011. októbertől 2012. májusig, illetve a Panaszos kifejezett törlési kérelme ellenére sem szüntette meg a jogellenes adatkezelést. A Hatóság bírságot csak az Infotv. hatálybalépését követő időszakra, a 2012. január 1. után fennálló jogellenes adatkezelésre szabott ki.

A Hatóság 1 500 000 forint adatvédelmi bírság fizetésére kötelezte a Kötelezettet, valamint arra, hogy a winchesteren jelenleg törölt, de visszaállítható formában megtalálható személyes adatokat a jövőben ne ismerje meg. Felszólította továbbá, hogy a munkavállalók részére átadott számítástechnikai eszközök ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket az Információbiztonsági Szabályzatban a hatályos jogszabályokban megfogalmazott követelményeknek megfelelően

részletezze, azt a munkavállalókkal szabályszerűen közölje, és a jövőbeni ellenőrzési eljárások során ezen szabályok érvényesülését biztosítsa.

A NAIH-421-19/2013/H. számú határozat ellen mind a Panaszos, mind a Kötelezett bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. A Kötelezett az adatvédelmi bírságot befizette és a módosított Információbiztonsági Szabályzatot megküldte.

A 2014. január 15-én megtartott tárgyalást követően a bíróság 2014. január 29-én meghozott 11.K.33.485/2013/8. számú ítéletével új eljárásra utasította a Hatóságot. Az indokolás szerint "Az új eljárás során az alperesnek vizsgálni szükséges a 2011. szeptember és október hónapokra vonatkozóan megállapított adatkezelés tekintetében alkalmazandó Avtv. rendelkezéseit, és azt, hogy az Avtv. biztosít-e, és ha igen, milyen hatósági hatáskört biztosít az alperes részére a tárgyi adatkezelés vizsgálatára, az esetleges jogsértés megállapítására és szankcionálására. A kifogásolt adatkezelés vonatkozásában az Infotv. szerinti eljárásban kizárólag az Infotv. hatályba lépését követően elkövetett, illetőleg fennálló jogsértés vizsgálható (szankcionálható). "

II. A NAIH-607/2014/H. számú eljárás

A fentiek alapján a Hatóság 607/2014/H. számon 2014. március 3-án új eljárást indított. Az eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 22. § (1) bekezdés és a 31. (1) bekezdés i) és k) pont alapján a hatáskör hiánya miatt, illetve mert a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható 2014. április 30-án a NAIH-607-4/2013/H. számú végzéssel lezárta.

Az eljárást lezáró végzésben részletesen elemezte az Avtv. és az Infotv. hatósági eljárásra vonatkozó szabályait. Arra a következtetésre jutott, hogy mivel az Avtv. az Infotv. hatósági eljárásának megfelelő – az eljárás résztvevői számára többlet kötelezettségeket, jogosítványokat és garanciákat tartalmazó - eljárásrendet nem tartalmazott, így a vizsgált ügyben az ítélet értelmében az Infotv. hatályba lépése előtti (2011. szeptember 22-től 2011. december 31-ig) adatkezelés vonatkozásában az Infotv. adatvédelmi hatósági eljárásában a hatósági eljárásban biztosított eljárási cselekmények nem alkalmazhatóak. Mivel így a 2011. szeptemberben kezdődött adatkezelés jogalapjának és céljának vizsgálata hatósági eljárásban és eszközökkel nem lehetséges, így a Panaszos és a Kötelezett egymásnak ellentmondó nyilatkozata közül a valóságnak megfelelő jogalap bizonyítása nélkül az adatkezelés 2012. január 1. után fennálló körülményeire bizonyítási eljárást lefolytatni és megalapozott megállapítást tenni sem lehet.

A befizetett bírságot a Hatóság a Kötelezett részére visszautalta.

A Panaszos az eljárást lezáró végzés ellen bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett, mely során a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. szeptember 26-án kelt 33.Kpk.45.931/2014/4. számú végzését hozta. A bíróság a NAIH-607-4/2014/H. számú végzést megsemmisítette, és a Hatóságot új eljárásra utasította. A bíróság a végzésben kimondta, hogy az Avtv. biztosított olyan jogkört, mely lényegében feljogosította az adatvédelmi biztost, hogy adatvédelmi hatóságként adatvédelmi hatósági jogkörben vizsgálhatta a jogosulatlan/jogellenes adatkezelést. Kimondta, hogy a Hatóság hatásköri jogutódja az adatvédelmi biztosnak, és hatósági eljárásban vizsgálhat 2012. január 1. előtti adatkezelést is.

III. Jelen eljárás

Ezt követően a Hatóság 2014. október 31-én 2355/2014/H. számon új eljárást indított, erről a Panaszost és a Kötelezettet értesítette. Az értesítésben kitért arra, hogy a Hatóság a jelen eljárásban felhasználja az előzmény NAIH-421/2013/H. és a NAIH-607/2014/H. sz. ügyek adatait, iratait, ezek újbóli benyújtása nem szükséges. Egyúttal a NAIH-2355-3/2014/H. sz. végzéssel felhívta a Kötelezettet, hogy amennyiben a Panaszos és a Kötelezett között zajló munkaügyi perben jogerős ítélet született, akkor annak másolatát küldje meg a Hatóságnak. Szintén küldje meg a Panaszos által a Kötelezett akkori ügyvezetője ellen személyes adattal visszaélés vétsége miatt indított pótmagánvádas büntetőeljárásban született ítéletet. Felszólította egyúttal, hogy a törölt adatokat tartalmazó winchestert szakértői vizsgálat elvégzése céljából juttassa el a Hatóságnak. Tájékoztatást kért a Hatóság arról, hogy a visszaállított adatokat tartalmazó, rendőrség által lefoglalt DVD-n és a winchesteren kívül van-e a Panaszos visszaállított adatainak bármilyen adathordozón tárolt másolata. Tájékoztatást kért továbbá minden tényről, illetve körülményről, aminek az ügy szempontjából jelentősége lehet, különös tekintettel arra, hogy a Hatóság NAIH-421-19/2013/H. sz. határozatának meghozatala óta történt-e az ügyben bármilyen adatkezelési cselekmény.

A Kötelezett válasza 2014. november 20-án érkezett. Ebben megküldte a másodfokú munkaügyi ítéletet (Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2014. május 26-án kelt..... számú ítélete), valamint arról adott tájékoztatást, hogy a vizsgálattal érintett winchestert már megsemmisítették. Tájékoztatott továbbá, hogy a Panaszosról jelenleg semmilyen személyes adatot nem kezelnek, mert már nem a Kötelezett munkavállalója.

A Hatóság 2014. november 25-én küldött végzésében arról kért tájékoztatást, hogy mi a vizsgált adathordozó megsemmisítésének pontos dátuma, és kérte a megsemmisítést igazoló jegyzőkönyv megküldését. A korábbi végzésben feltett kérdés konkrétan a vizsgálattal érintett, törölt és visszaállított személyes adatok további példányaira, esetleges másolataira vonatkozott, így a Hatóság kifejezett nyilatkozatot kért arról, hogy a visszaállított adatokat tartalmazó, rendőrség által lefoglalt DVD-n és a winchesteren kívül történt-e a Panaszos visszaállított adatainak bármilyen adathordozóra való másolása. Amennyiben igen, pontosan mely adatok, milyen adathordozón (akár papír-alapon), mennyi ideig kerültek kezelésre.

A Kötelezett válasza 2014. december 23-án érkezett. Ebben arról adott tájékoztatást, hogy az adatok a folyamatban lévő jogi eljárások lezárása után kerültek megsemmisítésre. A megsemmisítésről – törvényi kötelezettség hiányában – nem készült jegyzőkönyv. Az adatok esetleges további másolataira vonatkozó kérdésre azt a választ adta, hogy semmilyen egyéb adathordozóra nem került mentésre az anyag.

A Hatóság belföldi jogsegély keretében a Budaörsi Járásbíróságtól bekérte a Panaszos által a Kötelezett akkori ügyvezetője ellen személyes adattal visszaélés vétsége miatt indított..... sz. eljárásban született elsőfokú ítéletet, mely a bíróságtól 2014. december 16-án beérkezett.

Jelen határozat számba veszi, hogyan minősült az adatkezelés az Avtv. alapján, hogyan minősült az Infotv. alapján, illetve mindezek alapján milyen szankció alkalmazható.

IV. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

2011. december 31-ig hatályos 1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról 8. § (1) *A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.* 59. § (1) *A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.*

2012. január 1-től hatályos Magyarország Alaptörvénye I. cikk (1) *AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.* (3) *Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.* VI. cikk (2) *Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.*

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint *személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés;*

2011. december 31-ig hatályos, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. (a továbbiakban: Avtv.) 2 § 1. pontja szerint *személyes adat: bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet.*

A személyes adatok kezeléséhez az Avtv. 3. (1) bekezdés és az Infotv. 5. § (1) alapján törvényi felhatalmazás vagy az érintett hozzájárulása szükséges.

Az Infotv. 3. § 3. a) valamint az Avtv. 2. § 2.a) pontja alapján az érdek-képviselői szervezeti tagságra vonatkozó adat *különleges személyes adatnak* minősül. Az Infotv. 3. § 3. b) pontja, valamint az Avtv. 2 § 2. b) pontja szerint a szexuális életre vonatkozó adat szintúgy különleges adat. A különleges adatok kezeléséhez az Infotv.5 § (2) bekezdés a) pontja, valamint az Avtv. 3 § (2) bekezdés szerint törvényi felhatalmazás vagy az *érintett írásbeli hozzájárulása* szükséges.

Az Infotv. 4. § szerint *személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és*

törvényesnek kell lennie. (2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. (3) A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. Az érintettel akkor helyreállítható a kapcsolat, ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításához szükségesek.

Az Infotv.3. § 8. pontja szerint tiltakozás: az érintett nyilatkozata, amellyel személyes adatainak kezelését kifogásolja, és az adatkezelés megszüntetését, illetve a kezelt adatok törlését kéri;

3. § 9. pontja szerint adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.

3. § 10. pontja szerint az adatkezelés fogalma: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;

14. § c) pont szerint az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.

17. § (2) A személyes adatot törölni kell, ha

a) kezelése jogellenes;

b) az érintett - a 14. § c) pontjában foglaltak szerint - kéri;

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (MT) 26. § (1) bekezdése alapján a munkáltató nem követelheti, hogy a munkavállaló szakszervezeti hovatartozásáról nyilatkozzék.

A jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályai körében kimondja, hogy

3. § (5) A munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt - kivéve, ha erre jogszabály feljogosítja - nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) vonatkozó rendelkezései:

6. § (2) A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti.

8. § (1) A munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt - kivéve, ha erre jogszabály feljogosítja - nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

(4) A munkavállaló köteles a munkája során tudomására jutott üzleti titkot megőrizni. Ezen túlmenően sem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely munkaköre betöltésével összefüggésben jutott a tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat. A titoktartás nem terjed ki a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségre.

A személyhez fűződő jogok védelme körében kimondja, hogy:

9. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozók személyhez fűződő jogait tiszteletben kell tartani.

(2) A munkavállaló személyhez fűződő joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyhez fűződő jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell.

(3) A munkavállaló a személyhez fűződő jogáról általános jelleggel előre nem mondhat le. A munkavállaló személyhez fűződő jogáról rendelkező jognyilatkozatot érvényesen csak írásban tehet.

(2) A munkáltató köteles a munkavállalót tájékoztatni személyes adatainak kezeléséről. A munkáltató a munkavállalóra vonatkozó tény, adatot, véleményt harmadik személlyel csak törvényben meghatározott esetben vagy a munkavállaló hozzájárulásával közölhet.

11. § (1) A munkáltató a munkavállalót csak a munkaviszonnyal összefüggő magatartása körében ellenőrizheti. A munkáltató ellenőrzése és az annak során alkalmazott eszközök, módszerek nem járhatnak az emberi méltóság megsértésével. A munkavállaló magánélete nem ellenőrizhető.

(2) A munkáltató előzetesen tájékoztatja a munkavállalót azoknak a technikai eszközöknek az alkalmazásáról, amelyek a munkavállaló ellenőrzésére szolgálnak.

V. A Hatóság megállapításai

A Ket. 19. (5) bekezdés szerint ha a bíróság valamely ügyben a hatáskörét vagy annak hiányát állapította meg, vagy az ügy érdemében határozott, ez a döntés az eljáró hatóságra kötelező.

A Panaszos és a Kötelezett között zajló rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Munkaügyi Szakág.....sz. első fokú ítéletének, és a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2014. május 26-án kelt számú ítéletének jelen ügyre, az adatkezelést érintő részre vonatkozó döntéseit a Hatóság kötelezőnek tekintette, és a határozathozatalnál figyelembe vette. A pótmagánvádas büntető-eljárásban a bíróság tájékoztatása szerint eddig első fokú, nem jogerős ítélet született.

A vizsgált adatkezelés 2011. szeptemberében kezdődött, majd átnyúlt a 2012-2014-es időszakra. Az Avtv. 2011. december 31-ig volt hatályban, 2012. január 1. óta az Infotv. hatályos. A Hatóság az első (421/2013/H.) adatvédelmi hatósági eljárásában az Avtv. idejére vonatkozó adatkezelésre is folytatott le bizonyítási eljárást, figyelembe véve az Avtv. anyagi jogi szabályait, szankciót viszont csak az Infotv. hatályba lépését követő időszakra állapított meg. A határozatot felülvizsgáló ítélet

azonban kimondta, hogy "Az új eljárás során az alperesnek vizsgálni szükséges a 2011. szeptember és október hónapokra vonatkozóan megállapított adatkezelés tekintetében alkalmazandó Avtv. rendelkezéseit, és azt, hogy az Avtv. biztosít-e, és ha igen, milyen hatósági hatáskört biztosít az alperes részére a tárgyi adatkezelés vizsgálatára, az esetleges jogsértés megállapítására és szankcionálására. A kifogásolt adatkezelés vonatkozásában az Infotv. szerinti eljárásban kizárólag az Infotv. hatályba lépését követően elkövetett, illetőleg fennálló jogsértés vizsgálható (szankcionálható)." A Ket. 190. § (4) bekezdése szerint a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el. Így a megismételt eljárásban a jogszabályok elemzése után a Hatóság arra a következtetésre jutott, hogy mivel az Avtv. nem tartalmazott az Infotv. szerinti adatvédelmi hatósági eljárásnak megfelelő eljárásrendet, így az ítélet értelmében az Avtv. idején elkövetett cselekmények nem voltak vizsgálhatók adatvédelmi hatósági eljárásban. Ezáltal a 2011-ben kezdődött adatkezelés jogalapjának bizonyítása tehát nem volt lehetséges, ezért a 2012. január 1. után fennálló időszakra sem lehetett megállapítást tenni. Ezért a Hatóság az eljárást megszüntette. A megszüntető végzés ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem lezárásaként született bírósági végzés az első eljárás után született bírósági ítélettel ellentétes megállapításra jutott, és kimondta, hogy a Hatóság hatásköri jogutódja az adatvédelmi biztosnak, és adatvédelmi hatósági eljárásban vizsgálhat 2012. január 1. előtti adatkezelést is. Mindezek figyelembe vételével folytatta le a Hatóság jelen eljárását.

V.1. A munkáltatói ellenőrzés lefolytatása

A Hatóság elsőként a munkavállalónak átadott számítástechnikai eszköz ellenőrzésének körülményeit vizsgálta.

Általánosságban elmondható, hogy a munkajogi jogviszonyból származó jogosultságokból fakadóan a munkáltató a munkavállalónak a munkavégzés céljából rendelkezésére bocsátott munkaeszközök használatát jogosult ellenőrizni. Ennek az ellenőrzésnek azonban olyan módon, formában kell megvalósulnia, amely megfelel a személyiségi jogok védelmének, így a személyes adatok védelméhez való jognak is. Az ellenőrzésnek az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie, vagyis nem sértheti a munkavállaló alapvető jogait.

Az olyan eljárás, amellyel tételesen átvizsgálják a munkavállalók gépein található adatállományokat, sértheti a munkavállaló – illetve az átvizsgált személyes adatok más érintettjeinek - személyes adatainak védelméhez való alkotmányos alapjogát. A Panaszos elmondása szerint az általa használt, átvizsgált gépen a barátaival folytatott levelezés is megtalálható volt, valamint családi fényképek, illetve rá vonatkozó egészségügyi (különleges) adatok és bankszámlaadatok is szerepeltek a tartalmakban. Az azonban nem nyert bizonyítást, hogy harmadik személyre vonatkozó személyes adat, valamint egészségügyi adat is a Kötelezett birtokába jutott az alábbiakban részletezett adat-helyreállítás során.

A munkavállaló által használt számítógép/ e-mail postafiók jogszerű ellenőrzésének előfeltétele az, hogy az ellenőrzés pontos részleteiről, az ellenőrzést megelőzően megfelelő formában és módon

tájékoztatást kell adni a munkavállalók számára. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy az adatkezelés milyen célból történik, ki az adatkezelő, mennyi ideig kezelik a felvett adatokat, illetőleg az adatkezeléssel kapcsolatban milyen jogai vannak az érintett személyeknek.

Az adatbiztonság vagy az informatikai rendszer védelme okán - például abból a célból, hogy a védett rendszerbe ne kerülhessen be vírus - az informatikai hálózatot üzemeltető, fenntartó rendszergazda vagy informatikus a számítógép tartalmába jogosult betekinteni. Ugyanakkor az így megismert adatokat harmadik személy számára - így a munkáltató részére - nem jogosult továbbítani.

A munkáltatói ellenőrzés a munkavisztonnyal össze nem függő személyes adatokra nem terjedhet ki.

A 2012. július 1-jétől hatályos munka törvénykönyve már részletesen szabályozza a munkáltatói ellenőrzés lefolytatásának szabályait, a jelen vizsgált eset történetkor - 2011. szeptember 22-én - hatályos Munka Törvénykönyve még nem tartalmazta a jogszerű ellenőrzés követelményeit, így ezek a szabályok az általános munkajogi és adatvédelmi elvekből voltak levezethetők.

Az ítélet szerint a laptop tartalmának hivatkozott korábbi, 2011. márciusi mentése során a Panaszos személyes adatait tartalmazó mappáit nem érintette a biztonsági mentés. Akkor a Panaszosnak kellő felkészülési időt biztosítottak a laptop mentésre való előkészítésére.

Jelen esetben azonban sem az előzetes, sem az adatkezelés körülményeiről való részletes tájékoztatás nem történt meg, de a munkavisztonnyal össze nem függő privát adatok lementésére is bizonyítottan csak hosszabb vita után, rendőrségi és ügyvédi közbelépésére biztosítottak időt, mely ellentétes az előzőekben kifejtettekkel. A munkaügyi perben 2013. április 2-án készült jegyzőkönyv tartalmazza a Kötelezett ügyvezetőjének nyilatkozatát, mely szerint „...és a rendőr azt javasolta, hogy valahogy próbáljam megoldani a helyzetet, és engedélyezzem számára, hogy a saját privát dokumentumait lementse. Kifejezetten a rendőr javaslatára engedélyeztem, hogy ezeket lementse a számítógépről, amire egy fél órát adtam.”

A Panaszos fellépése a magán és az általa kezelt szakszervezeti adatok tekintetében jogszerű volt annyiban, amennyiben a jogérvényesítés a saját és a szakszervezeti adatait érintette. A Kötelezett üzleti adatainak törlését azonban semmilyen jogos érdek nem indokolta, ezt a másodfokú ítélet is kimondja.

A konkurencsallal történt nem engedélyezett kapcsolattartás gyanúját a Kötelezettnek elsőként a nyomtatási napló, e-mail-szerver, illetve a birtokában lévő hálózati és egyéb eszközök vizsgálatával kellett volna megkísérelni bizonyítani, illetve a laptop ellenőrzését úgy elvégeznie, hogy az ne járjon a laptopon található személyes adatok kezelésével.

Nem helytálló a Kötelezett azon hivatkozása, mely szerint bármikor bármely körülmények között jogában áll a munkavállalók gépét ellenőrizni, hiszen a személyes használat a szabályzatuk szerint megengedett volt, így az ellenőrzés előtt biztosítani kellett volna a munkavállalók részére a magán-adatokkal való rendelkezést. A magán-használatra vonatkozóan a Kötelezett szabályzata azonban nem volt egyértelmű, erről a V.3. pont szól.

A NAIH-421/2013/H. sz. eljárás során pontban csatolt jegyzőkönyv-másolat tartalmazza az ügyvezető következő kijelentését: „Én személy szerint nem tárolok személyes adatot a céges laptopomon. Azt, hogy különböző kollegák mennyi személyes adatot tárolnak rajta, nem tudom, de egyébként a cégnél mindig csinálnak biztonsági mentéseket minden laptopról. Változó, hogy mikor, két hetente, havonta. Mindenkinek le kell adni ilyenkor a laptopot. Ezt az informatikusok végzik. Volt, hogy elvesztek adatok, mert leállt a szerver, ezért is csinálunk mentéseket. Biztonsági mentés előtt senki nem kérte még, hogy hadd mentse le a magánadatait.”

Mindezek alapján megállapítható, hogy a vizsgált időszakban a Kötelezett nem megfelelő módon végezte a munkavállalóknak juttatott céges számítástechnikai eszközök ellenőrzését, mert az ellenőrzés magánadatokra is kiterjedhetett.

A Kötelezett IT-Szabályzata nem tartalmazta a munkavállalók által használt céges munkaeszközök ellenőrzésének szabályait, ezért a Kötelezettet a hatályos jogszabályoknak megfelelő szabályozás és gyakorlat kialakítására szólította fel a NAIH-421-19/2013/H. sz. határozat rendelkező része. A Kötelezett a módosított szabályzatot megküldte, azonban a határozat bíróság általi hatályon kívül helyezése miatt annak végrehajtása sem volt számon kérhető.

Az ellenőrzés szabályait a Kötelezettnek az Mt. 11. § (1)-(2) bekezdés rendelkezésein túl úgy kellett kialakítania, hogy az az adatvédelmi követelményeknek is megfeleljen. Az ellenőrzésről és körülményeiről előzetes tájékoztatást kell adni. A céges számítástechnikai eszközök magánhasználatának engedélyezését vagy tiltását a szabályzatban egyértelműen kell megfogalmazni. A magán-adatokkal történő rendelkezésre az ellenőrzés előtt megfelelő felkészülési időt kell biztosítani, mely magában foglalja a magán-adatok törlésének lehetőségét, és a munkáltatói ellenőrzés a munkavisztonnyal össze nem függő személyes adatokra nem terjedhet ki.

A megküldött módosított szabályzatban foglaltak alkalmazása során a Hatóság felhívja a Kötelezett figyelmét, hogy akár az automatizált központi ellenőrzés során birtokába kerülő, akár a nem „magán/private” mappában tárolt tartalomról esetlegesen birtokába kerülő, munkavisztonnyal össze nem függő magán-adatot nem kezelhet, másolhat, használhat fel. A magán-adatok feletti rendelkezés, a magán-adatként észlelése után kizárólag az adott munkavállalót illeti.

V.2. A törölt tartalom visszaállítása

A másodfokú ítélet rögzíti, hogy sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta a személyes adatok IT-Policyba ütköző jellegét, vagy azt, hogy azokhoz a Kötelezett jogosulatlanul jutott-e hozzá, így ezen kérdések tekintetében a Hatóság állást foglal.

A 2011. szeptember 22-i események leírásának tanulmányozásából, és az egyéb bizonyítékokból az a feltételezés valószínűsíthető, hogy amennyiben a biztonsági mentés elrendelése és végrehajtása a munkajogi és adatvédelmi követelményeknek megfelelő módon zajlott volna, a Panaszosnak nem lett volna oka feltételezni, hogy a munkáltató a későbbiekben az általa (nem véglegesen) törölt személyes és szakszervezeti adataival visszaélhet. Azonban az az eljárás, mely

szerint az ügyvezető először öt percet adott az adatok mentésére, majd csak rendőr és ügyvéd közbenjárására engedélyezett hosszabb időt a laptop előkészítésére, megalapozhatta a Panaszos gyanúját a munkáltató későbbi rosszhiszemű eljárására. Ezt a feltevését igazolhatta utólag a rendkívüli felmondásának 2. oldal 1.4. pontja is, mely így szól: „A merevlemezeről történő egyszerű törlés (lomtár, lomtár ürítése) helyett használt program letöltése azt a célt szolgálta, hogy a Munkáltatót megakadályozza abban, hogy a törölt állományt helyreállítsa”.

A kialakult helyzetért – tehát, hogy a Kötelezett a törölt adatok visszaállítása mellett döntött - a Panaszos is felelőssé tehető ugyanakkor, mivel megszegte a munkáltatónál érvényben lévő szabályokat, és a nem engedélyezett adatfelülíró programot a céges gépre telepítette, futtatta, és törölt céges adatokat is tartalmazó állományt. Az ítélet megállapítja, hogy jelen esetben a céges adatok törlése, mint jogsértés nem az üzleti adatoknak a végleges törlését jelenti, hanem a laptopról való törlést. A Panaszos továbbá az üzleti adatok bizalmas kezelésére munkaszerződése X. pontja alapján is köteles volt, mely bizalmas kezelés előírásába ütközik az üzleti adatok biztonsági mentés előtti törlése.

Amennyiben a Panaszos a laptop ellenőrzése előtt végül számára biztosított idő alatt letörölt volna minden személyes és szakszervezeti adatot, de nem telepít felülíró programot, úgy ezután a munkáltató jogszerűen nem férhetett volna hozzá ezen törölt magánadatokhoz, vagy ha később a munkáltató valamilyen módon mégis megismeri a törölt adatokat, úgy a munkáltató felelőssége egyértelműen megállapítható. Így azonban a Panaszos magatartása is hozzájárult ahhoz, hogy a munkáltató megkísérelte a törölt adatok visszaszerzését a tulajdonát képező üzleti adatok tekintetében. Azonban ezen eljárás során a munkáltató több ponton jogellenesen, a személyes adatok védelmének sérelmét okozóan járt el.

A Panaszos munkajogi és a munkaszerződéséből fakadó kötelezettsége volt az üzleti adatok bizalmas kezelése. Az ítélet szerint „megállapítható volt, hogy a felperes (Panaszos) a munkaviszonyból eredő kötelezettségét szándékosan és a bíróság szerint jelentős mértékben sértette azzal, hogy a munkáltató által tiltott szoftver telepítésével, a munkáltató üzleti titkát képező, bizalmas információt tartalmazó adatait is megkísérelte véglegesen törölni, ami az ilyen adatok bizalmas kezelésének előírásába ütközik. A feltárt tényállás és a felmondásban közölt indokok összevetése során a bíróság szerint a rendkívüli felmondásban foglalt indokok közül az, hogy a felperes tiltott szoftvert telepített, a cég bizalmas adatait letörölte, és azon az előbbi szoftver segítségével törlést-felülírást eszközölt, valamint a rendőrség több alkalommal való – indokolatlan – kihívásával az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak megvalósultak. A bíróság ettől függetlenül a fenti magatartásokat olyannak ítélte, amelyek alkalmasak voltak a munkáltató bizalmának elvesztésére, és emiatt jogszerűnek fogadta el, hogy a munkáltatótól - bizalomvesztés folytán - a felperes munkaviszonyának fenntartása nem várható el. „Az ítélet tartalmazza továbbá, hogy "a bíróság azzal is egyetértett ugyanakkor, hogy a munkáltatónak viszont a birtokukba jutott munkavállalói adatokkal célhoz kötötte és a jogszabályi rendelkezéseket betartva kell eljárnia.”

Fentiek szerint, az ítélet alapján tehát a Panaszos azon magatartása, mely során 2011. szeptember 22-én a Kötelezett szabályzata szerint tiltott programmal a Kötelezett tulajdonát képező gépen a Kötelezett tulajdonát képező üzleti adatok tekintetében törlést végzett, rendkívüli

felmondásra okot adó körülmény volt. A Hatóság azonban hatáskörének megfelelően e vonatkozást nem, hanem az ezt követő cselekmények jogszerűségét vizsgálta.

Miután a laptop kikerült a Panaszos birtokából, és feltételezte, hogy a munkáltató a törölt tartalmat megkísérli megismerni, jelezte a tartalom-helyreállítással foglalkozó vállalkozásnak, miszerint a visszaállítani kívánt tartalom személyes adatokat tartalmaz. Miután a Kötelezett ennél a vállalkozásnál nem tudta elvégeztetni a tartalom-helyreállítást, azt a Panaszos magánadataira való hivatkozással tagadták meg, a Kötelezettnek tudomása lett arról, hogy a laptopról törölt állomány személyes adatokat is tartalmaz a cég tulajdonát képező üzleti adatokon túl. Illetve az a tény, hogy a Panaszos engedélyt kért a magán-adatai lementésére, a Kötelezett számára egyértelművé tette, hogy a gép nem kizárólag üzleti adatokat, hanem a Panaszos személyes adatait is tartalmazza.

A Kötelezett által kifejtett válasz szerint annak gyanúja alapozta meg a biztonsági mentés azonnali elrendelését, hogy a Panaszos üzleti titkokat szolgáltatott ki a konkurenciának, a törölt adatok visszaállításának szükségességét pedig az, hogy a Panaszos a cég tulajdonát képező üzleti adatokat semmisített meg, és törölt tartalomról nem lehet biztonsági mentést készíteni. Ellentmondásos ugyanakkor az, hogy az ügyvezető a tartalom-helyreállítással foglalkozó cégnek azzal a megbízással adta át a gépet, hogy konkurens cég adatait keressék, tehát akkor nem a törölt céges tulajdon visszaszerzését jelölték meg okként. A Kötelezett meghallgatását tartalmazó jegyzőkönyvből idézet: „A konkurens cég adatait nem igazolta az adatmentő cég jelentése. Én egy DVD-t kaptam, az, hogy a winchester mit tartalmaz, nem tudom. Én azt kértem, hogy valószínűleg konkurens cégek adatai lehetnek a gépen, ilyet keressenek.” A Kötelezett válasza és az egyéb bizonyítékok így ellentmondást tartalmaznak a helyreállítás okáról.

Mivel a Munka Törvénykönyve alapján a munkavállaló kötelessége a munkáltató gazdasági érdekeit szem előtt tartani, és a Panaszos Kötelezettel kötött munkaszerződésének X.2. pontja is rögzíti, hogy üzleti titkot nem szolgáltatathat ki, így a munkáltatónak is jelentkezhetsz jogos érdeke a munkavállaló magatartásának igazolására, illetőleg a tulajdonát képező üzleti adatok visszaszerzésére.

Ugyanakkor az üzleti titoksértés bizonyítása és tulajdon védelme sem járhat a személyes adatok védelmének sérelmével. Az események történetkor hatályos Alkotmányban biztosított személyes adatok védelmének alapjogát nem korlátozhatja a munkáltató gazdasági érdeke vagy ellenőrzési jogosultsága, illetve a cég tulajdonának visszaszerzését a személyes adatok védelmének sérelmét elkerülve kell véghez vinni. Olyan technikai módszert, eljárást kell alkalmazni az üzleti titok megsértésének bizonyítására, illetőleg a céges tulajdonát képező üzleti adat visszaszerzésére, mely során a munkaviszonnyal össze nem függő személyes adatok nem jutnak a munkáltató birtokába.

Ezért a Kötelezettnek a tartalom-helyreállítás előtt minden lehetséges eszközzel vizsgálni kellett volna, hogy a munkavállaló gépén eszközölhetnek-e olyan beavatkozást, mely során a munkavállaló személyes adatai a birtokukba kerülhetnek. Mérlegelni kellett volna, hogy arányban áll-e a visszaállítással okozott „előny” azzal, amilyen jogsérelmet okoz az esetleges jogellenes adatkezelés. Ennek okaként kellett volna vizsgálni, hogy a törölt állomány tartalmazhatott-e olyan üzleti adatot, mely más forrásból, vagy a korábbi mentésből nem volt a munkáltató birtokában, illetve az üzleti titok kiszolgáltatását a korábban részletezett módokon bizonyítani.

Ha jelen esetben a munkáltató az eset összes körülményét mérlegelve, a lehetséges jogszerű ellenőrzési módszereket kimerítve arra a megállapításra jut, hogy nincs más lehetőség a bizonyításra, és az üzleti adatok visszaszerzésére, mint a munkavállaló által törölt állomány visszaállítása, akkor sem kezelhet munkaviszonnyal össze nem függő személyes adatot, mert az akkor hatályos Avtv. az adatkezelés jogalapjaként az érintett hozzájárulását vagy törvényi felhatalmazást követelt meg.

A visszaállítással az üzleti tulajdon visszaszerzése megvalósult. Ezt követően a jogszerű eljárás az lett volna, ha a tartalom-visszaállítással nyert állományból az üzleti adatokon túl birtokukba jutott, munkaviszonnyal össze nem függő személyes és különleges adatokat azonnal, és véglegesen törlik.

Mivel tudták, hogy a Panaszos személyes adatokat is törölt a gépről, így előzetesen számolniuk kellett azzal, hogy a tartalom-visszaállítás után olyan adatok is lesznek az állományban, melynek kezelésére nincs jogalapjuk. Így a visszaállított tartalom listázásakor minden megnyitott fájl aszerint kellett volna besorolni, hogy az a munkáltató tulajdona, vagy nem, és ami a munkaviszonnyal össze nem függő bármilyen személyes adat, azt azonnal és véglegesen törlik. A helyreállított tartalom listázását és elemzését ezért jogszerűen a Panaszos jelenlétében közösen kellett volna elvégezni, a Kötelezett válasza szerint ezt a műveletet az ügyvezető egyedül végezte.

A Kötelezett bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmében kifejtette, miszerint feltételezésük szerint a Panaszos nem működött volna közre a törölt tartalom leválogatásában. Ez azonban a Kötelezettet nem jogosította fel a magán-adatok megismerésére és további kezelésére. Ebben az esetben is olyan eljárást kellett volna alkalmazni, mely nem jár a személyes adatok kezelésével, az érintett által az adatai megismerésére felhatalmazott közvetítő, jogi képviselő, vagy bármely olyan személy, szerv közreműködését kellett volna igénybe venni, mely során a visszaállított tartalom üzleti és magán-adattartalmának szétválogatása megvalósult volna, és a cég kizárólag a tulajdonát képező üzleti adatok birtokába jut. A visszaállított, üzleti adatnak nem minősülő személyes adatok feletti rendelkezés kizárólag a Panaszost illette. Amennyiben a Kötelezett állítása szerint a Panaszos nem vett volna részt a visszaállított tartalom közös elemzésében, és a Kötelezett erre irányuló kezdeményezése bizonyítottan nem vezetett eredményre, csak ebben az esetben lehetett volna a tartalom üzleti adat-magánadat szerinti szétválogatását megkezdeni. A tartalom elemzés során az észlelt magán-adatot pedig azonnal és véglegesen törölni. Ez esetben – a magán-adat észlelése és azonnali törlése közötti rövid időben – is megvalósult volna a személyes adat törvényi felhatalmazás és érintetti hozzájárulás hiányában történő jogellenes kezelése, azonban egyéb lehetőség hiányában az adatok részletes elemzése, beható vizsgálata nélküli adatkezelés, az azonnali törlés az adatok bármilyen további felhasználásnak megakadályozásával nem valósított volna meg olyan mértékű jogsértést, mint a Kötelezett további cselekményei.

Tehát a személyes adatok azonnali törlése után, így az állományban már kizárólag az üzleti adatok birtoklásával lehetett volna bizonyítani, hogy a Panaszos valóban kiszolgáltatott-e üzleti titkot a Kötelezett konkurensének, illetve a cég tulajdonát képező adatokat semmisített-e meg.

Mivel azonban a magán-adatokat, a különleges adatnak minősülő, szexuális életre vonatkozó adatokat azonnal nem törölték, ezen a ponton a Kötelezett jogellenesen jutott a Panaszos

személyes adatainak birtokába. Az adatok kezelésére sem törvényi felhatalmazása, sem az érintettől származó hozzájárulása nem volt, így a Kötelezett megszegte az Avtv. 3. § (1)-(2) bekezdését.

Továbbá a visszaállított személyes adatok kezelésének az adatvédelemre vonatkozó jogszabályban (Avtv. 5. § (1)-(2) bekezdés) megfogalmazott megfelelő célja sem volt, hiszen a tartalom-visszaállítás csak az üzleti adatok vonatkozásában lehetett indokolt. Az alapelveként megfogalmazott célhoz kötöttség követelménye kimondja, hogy csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. Jelen esetben a tartalom-visszaállítás célja az üzleti adatok visszanyerésével megvalósult, ezen túl a helyreállítással nyert személyes adatok kezelésének indokolható célja nem volt. Így azok törlése az adatok kezelése jogalapjának hiányán túl a célhoz kötöttség követelményének megszegése okán is azonnali, törvényen alapuló kötelezettség volt. A Kötelezett a felmondás jogszerűségének indokolását jelölte meg mint adatkezelési célt, ez azonban a későbbiekben (V.4. pontban) kifejtettek szerint nem jogszerű.

A helyreállított, és DVD-re kiírt személyes adatokat 2011. október 1. és 2012. május 24. között tárolták. Az adatkezelésnek a fenti megállapításokból következően sem megfelelő jogalapja, sem törvényes célja nem volt, így a Kötelezett 2011. december 31-ig az Avtv. 3. § (1)-(2) és 5. § (1)-(2) bekezdését, 2012. január 1-től az Infotv. 4. § (1)-(2) és 5. § (1) bekezdését megsértve jogellenes adatkezelést végzett.

V.3. Céges számítástechnikai eszközök magáncélú használata

A Panaszos munkaszerződésének XIV. 3. pontja kimondja, hogy *„A Felek egyetértenek abban, hogy a Munkavállaló kizárólag a munkahelyi kötelezettségeinek ellátása céljából jogosult a vállalati Blackberry és vállalati laptop használatára. A laptop és telefonhasználatra a vállalati belső szabályzatok az irányadók”*

Mindeközben a vállalat Információbiztonsági Szabályzata úgy rendelkezik, hogy *„Általánosságban aszámítógépeket, laptopokat és egyéb kommunikációs eszközöket kizárólagosan üzleti célra lehet használni. Eseti személyes használat megengedett, amennyiben a használat triviális mennyiségű erőforrás felhasználásával jár, amelyet egyébként üzleti célok végett is fel lehetne használni, valamint nem ütközik a munkavállaló produktívásával és nem okoz gondot, jogi vagy egyéb morális problémákat más munkavállalók vonatkozásában.”*

A „kizárólag” és az „általánosságban” fogalmak nem fedik egymást, az „általánosságban” megfogalmazás megenged kivételeket, és munkaszerződés a „kizárólagos” megfogalmazás után a használat tekintetében a megengedett belső szabályokra utal, így ez ellentmondást okoz.

Az, hogy a céges számítástechnikai eszközök magánhasználata megengedett-e, nem volt egyértelmű a munkavállalók számára. Amennyiben a céges eszköz magánhasználata nem megengedett, úgy a munkavállaló nem tárolhat azon magán-adatokat a munkáltató utasításával

ellentétesen. Amennyiben a magáncélú használat megengedett, úgy a munkáltatónak mindent meg kell tenni a munkavállalók munkaviszonnnyal össze nem függő személyes adatai kezelésének elkerülésére, és az ellenőrzést a fentebb részletezett módon úgy kell elvégezni, hogy a munkavállalók gépen tárolt magánadatai ne jussanak a kezelésükbe, tudomásukra. Ezért az Információbiztonsági Szabályzatban egyértelműen és kétséget kizáróan kellett volna szabályozni a céges eszközök magánhasználatának engedélyezését vagy tiltását.

Itt jegyzendő meg az a lényeges kérdés, hogy amennyiben nem megengedett a céges gép magánhasználatára, de a munkáltató valamilyen formában mégis észleli, hogy azon a munkavállaló munkaviszonnnyal össze nem függő személyes adata található, akkor is a magánszférát tiszteletben tartva kell eljárnia, és nem tárolnia biztonsági mentések révén a gépen tárolt személyes adatokat. A céges szabályzat megsértése megalapozhatja a munkavállaló munkajogi felelősségre vonását, de a munkáltató részéről a jogellenes adatkezelést nem, az Alkotmányban és az Alaptörvényben alapvető jogként megfogalmazott személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését biztosítaniuk kell.

Jelen esetben a teljes IT-szabályzatot a Panaszos által becsatolt iratok alapján nem közölték szabályszerűen részére. A Panaszos a szabályzat 2011. július 19-én e-mailen küldött 2 oldalas kivonatát ismerte, viszont a teljes terjedelmű szabályzatot vele szabályszerűen nem közölték, és nem írták alá, illetőleg a Kötelezett a közlés feltételül szolgáló tanfolyam megtartását nem igazolta.

Az ítélet ugyanakkor kimondja, hogy a bíróság nem fogadja el, hogy a Panaszossal az IT-Szabályzatot nem közölték. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szabályzat megszegése szempontjából nem annak közlési módja és jogszerűsége volt elsődlegesen lényeges, hanem az, hogy a Kötelezett által 2011. október 5-én a Panaszos meghallgatásáról felvett jegyzőkönyv szerint a belső vizsgálat során a Panaszos maga is elismerte, hogy az IT-Policyval tisztában volt.

Mivel a Panaszos is elismerte, hogy ismerte a Szabályzat azon rendelkezéseit, mely szerint nem telepíthet idegen forrásból származó programot, így a Szabályzat ezen rendelkezését megszegte. Ez a munkaviszony megszüntetésére az ítélet szerint okot adott, azonban nem alapozta meg a munkáltató azon jogát, hogy a munkavállalóról hozzájárulása ellenére munkaviszonnnyal össze nem függő személyes adatot kezeljen.

Mivel tehát a munkavállaló ismerte az IT-szabályzatot, és jogosult volt a gép magán-használatára, úgy ismételtén kijelenthetjük, hogy az az eljárás, amelynek során a Panaszos gépét a felszólítás után azonnal, felkészülési idő biztosítása és tájékoztatás nélkül kívánták ellenőrizni, jogellenes volt.

V.4. Szexuális tartalmú képek

Az, hogy az IT-szabályzat megszegése megtörtént-e és ez megalapozta-e a rendkívüli felmondási okot, munkaügyi kérdés, mely tárgyban a Kötelezett és a Panaszos között zajló per jogerősen lezárult. Adatvédelmi kérdés viszont a szexuális tartalmú képek Kötelezett általi kezelése.

Az Információbiztonsági Szabályzat 2.2.1 pontban foglalt rendelkezése kimondta, hogy a magánhasználatra kapott számítógépen nem lehet obszécén vagy pornográf tartalom.

A Kötelezett által a képek összefoglalásaként rögzített írásos tartalom részletezi, hogy egyes képeken a képen szereplő személyek milyen testhelyzetben milyen szexuális aktust végeznek, és tartalmazza, hogy egy képen kívül a képek szereplői nem ismerhetők fel. A 2013. április 4-én érkezett válaszában a Kötelezett azt írja, a képek szereplői nem ismerhetők fel, egy kép kivételével, melyen a Panaszos egész alakos (meztelen) formában szerepel. A Kötelezett nem arra tett kísérletet, hogy a Panaszos ismerje el a képek szereplőinek kilétét, hanem arra, hogy a képek leírása alapján aláírásával igazolja a képek tartalmát, az azon szereplő személyek azonosítása nélkül. A képekről a szöveges leírást állításuk szerint azért készítették, hogy az esetleges eljárásokban ne a képeket, hanem a leírt szöveges ismertetést kelljen becsatolni.

Egy képen a Panaszos egyértelműen felismerhető, a képek leírásából továbbá arra lehet következtetni, hogy a Panaszos mindegyik képen azonosítható.

Megjegyzendő, hogy a pornográf tartalom és a szexuális tartalmú kép nem ugyanazon fogalmak, különösen a saját célra készült szexuális tartalmú képek esetén, mert a pornográf mivolt feltételezi azt a szándékot, hogy a kép másoknak való bemutatás céljával készült. (A büntetőjog, amely definiálja a pornográfia fogalmát, feltételezi a képről, hogy az a nemiséget súlyosan szeméremszérvő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja.) Saját célra, magánfelhasználásra készített, saját használatú gépen tárolt szexuális tartalmú képekből nem következik az egyértelműen, hogy azok az IT-szabályzatban rögzített pornográfiát, illetőleg obszcenitást jelenítenének meg. E kérdés vizsgálata azonban nem tartozik a Hatóság hatáskörébe.

A Kötelezett IT-Szabályzata kimondja többek között, hogy céges tulajdonú gépek magánhasználatra annyiban megengedett, amennyiben nem okoz a többi munkavállalónak morális problémát. A magán-adatok gépen tárolásának egyik korlátja tehát az, hogy a munkavállaló a magán-adattal másokat morális vagy erkölcsi nézeteiben ne sértsen.

Azáltal, hogy a képeket a Panaszos kifejezetten saját célra készítette, a gépén tárolta, azt a cégnél lévő munkavállalók tudomására nem hozta, eljárása nem ütközött a szabályzatban megfogalmazott morális elvárással. A magánfelhasználás szándékát erősíti az, hogy a képeket törölni kívánta, illetőleg nem akarta, hogy azt mások megismerjék.

A szexuális képeken a Panaszos egyértelmű azonosítása után nem lehetett volna mérlegelni, hogy azok gépen tárolása milyen szabálysértést valósít meg. Hiszen a különleges adatok, és a magánélet védelme alkotmányos alapjog, védelmének szintje magasabb rendű, mint a munkáltató ellenőrzési jogosultsága. Ha nem azonosították volna a képeken szereplő személyt, felmerülhetett volna az IT-szabályzat sérelmének lehetősége a képekre vonatkozóan, de mivel az azonosítás az első képen egyértelműen, a következőkön pedig az elsőből következtetéssel megtörtént, így ezen képek az azonosítás után az Avtv. alapján személyes adatnak, illetve szexuális jellegük folytán a Panaszos különleges adatának minősültek. Ezek kezelésére pedig az Avtv. alapján, érintetti hozzájárulás és

törvényi felhatalmazás hiányában nem volt jogalapjuk, az adatok azonnali törlése lett volna a jogszabályi követelmény.

Így a jogsértés mértékét növeli, hogy a képeket nemhogy azonnal nem törölték, de azokat behatóan megvizsgálták (bútor egyezőségének felismerése), a leírást elkészítették, a képeket kinyomtatták, majd a meghallgatáson a Panaszos elé tárták.

Mivel az V.2. pontban kifejtettek szerint a Kötelezett jogellenesen jutott a Panaszos törölt személyes adatai birtokába, így az adatok további felhasználása is jogellenes volt.

A képek kezelésének jogalapja a Kötelezett felülvizsgálati kérelmében kifejtettek szerint a felmondás jogszerűségének bizonyítása volt, mely jogszerűség bizonyítása a munkáltatót terheli. Az Avtv. ugyanakkor nem tartalmazta a Kötelezett által a bírósághoz benyújtott kérelemben hivatkozott adatkezelési jogalapot, melyet az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja tartalmaz, e szerint *személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.*

A Kötelezett tehát a 2011. október 1. és 2011. dec. 31. között fennálló adatkezelés során erre a jogszabályhelyre nem is alapíthatta a különleges adatok kezelésének jogszerűségét.

Továbbá a bíróság ítéletében az MK 95. számú állásfoglalás alapján kiemeli, hogy *több felmondási indok esetében egyetlen indok bizonyítottsága is megalapozhatja az intézkedés jogszerűségét, ha abból megállapítható, hogy a munkaviszony a továbbiakban nem tartható fenn.*

Az V. 2. pontban idézettek szerint a bíróság a tiltott program laptopra való telepítését és a céges tulajdonú adatok laptopról való törlését a munkáltató részéről felmondási oknak fogadta el. A szexuális tartalmú képek kezelésére így a felmondás jogszerűségének bizonyítására nem volt szükség.

Bár a kinyomtatott képeket a Kötelezett állítása szerint megsemmisítették, ugyanakkor a DVD-n 2012. május 24-ig tárolták, valamint a winchesteren visszaállítható formában a megsemmisítésig tárolták.

A Kötelezett megsértette tehát az Avtv. 3. § (2) bekezdését és Infotv. 5. § (2) bekezdését azzal, hogy a Panaszos különleges adatát törvényi felhatalmazás és az érintett írásbeli hozzájárulásának hiányában kezelte.

V.5. Szakszervezeti adatok

Szakszervezeti adat jogellenes kezelésére a Hatóság nem talált bizonyítékot. A Panaszos által becsatolt 2012. január 5-én kelt, az Érdi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya előtt tett rendőrségi szembesítési jegyzőkönyv szerint....., a Kötelezett ügyvezetője a hamis tanúzás jogkövetkezményeire való figyelmeztetés írásbeli tudomásulvétele után azt nyilatkozta, hogy a

Panaszos laptopjáról visszaállított tartalomról nem jutottak szakszervezeti adatokhoz, szakszervezeti adatokat nem kezelnek. Ezt az állítást tette a Kötelezett a Hatóság végzésére adott válaszaiban is. Ezt az iratot a Hatóság bizonyítékként vette figyelembe az eljárás során, így szakszervezeti adat jogellenes kezelését nem állapította meg. Bár a Panaszos állítása szerint a szakszervezeti tagokkal szembeni retorziók a tartalom-visszaállítás után nőttek meg, illetve a szakszervezeti tagokból álló munkacsoportok átszervezése is ezután történt, az nem bizonyítható, hogy a munkáltató ebből, és nem más forrásból jutott a tagok névsorához, példának okáért egy munkavállaló elmondásából.

V.6. A visszaállított tartalom kezelése

A helyreállított fájlokat tartalmazó DVD-t a rendőrségi lefoglalásig (2012. május 24-ig) tárolták, ami a jogszabályi fogalom-meghatározás szerint adatkezelésnek minősül. A DVD-n a cég üzleti adatain kívül olvasható, megismerhető formában szerepeltek a Panaszos személyes adatai.

2012. április 3-i keltezésű, tértivevénnyel igazoltan a Kötelezett által átvett levelében a Panaszos írásban tiltotta meg a Kötelezettnek az adatai kezelését és felhasználását, így ez tartalmában az Infotv. 14. § szerinti törlési kérelemnek minősül. Ennek a Kötelezett nem tett eleget, így ezzel megsértette az Infotv. 17. § (2) b) pontját.

Az, hogy a Kötelezett a Panaszos által törölt adatok helyreállítása folytán tudomására jutott, a Panaszos munkaviszonyával össze nem függő személyes adatait 2011. október 1-e és 2012. május 24 között a DVD-n tárolta, törvényi felhatalmazás és az érintett hozzájárulásának hiányában 2011. december 31-ig az Avtv. 3. § (1)-(2) bekezdésével, 2012. január 1-től az Infotv. 5. § (1) és (2) bekezdésével ellentétes, valamint a célhoz kötöttség követelményének az Avtv. 5. § (1)-(2) bekezdésében és az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésében megfogalmazottakkal ellentétes volt.

Tovább az állomány 2014. nyarán történő megsemmisítéséig birtokukban volt a törölt állományt tartalmazó winchester, ami a munkaügyi per tárgyalása jegyzőkönyvének Panaszos által csatolt másolata szerint visszaállítható formában tartalmazta a Panaszos személyes adatait, melyből a szexuális tartalmú képek ismételt helyreállítására a Kötelezett indítványt tett.

Az Infotv. 4. § (3) bekezdése szerint *a személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. Az érintettel akkor helyreállítható a kapcsolat, ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításához szükségesek.* Mivel az adatok nem véglegesen törölt állapotban, hanem helyreállíthatóan szerepeltek a winchesteren, így azok személyes adatnak minősültek. Az Avtv. pedig a helyreállítás technikai feltételének meglétét sem követelte meg az adatkezelő részéről, így 2011. december 31-ig a megismerés technikai feltételeitől függetlenül megvalósult a személyes adatok jogellenes kezelése.

A törölt állomány winchesteren való tárolása 2012. január 1. után a következők szerint ítélandó meg.

Az Infotv. szerint adatkezelő: *az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.*

A törölt állomány tartalmazta a Panaszosnak az Infotv. fogalom-meghatározása szerint személyes adatnak minősülő adatait, mert a kapcsolat helyreállításának lehetősége adott volt. Még ha a Kötelezett mint adatkezelő nem is rendelkezett az adatok megismerésének technikai feltételeivel, de a megismerésre (helyreállításra) irányuló döntést meghozhatta, az általa tárolt állomány ismételt helyreállítására vonatkozó utasítást kiadhatta, így ezen adatok tárolása személyes adatok kezelésének minősült.

A fent hivatkozott munkaügyi per tárgyalásán elhangzottak szerint az állomány nem olvasható, hanem visszaállítható formában tartalmazta a kérdéses adatokat. A személyes adatok ismételt helyreállítását a NAIH-421-19/2013/H. határozat rendelkező részének 2. pontja megtiltotta. Sem a hatósági eljárás, sem a munkaügyi per nem tartalmazott olyan adatot, mely szerint az ismételt helyreállítás megtörtént volna.

Mivel a winchester tartalmát időközben, az eljárás indulása előtt megsemmisítették, ezért a Hatóság jelen eljárásában azt nem tudta megállapítani, hogy azon az adatokat a Kötelezett által megismerhetően tárolták-e, az adathordozón az adatok olvasható, látható formában is rajta voltak-e, vagy az újbóli megismeréshez ismételt külső technikai segítséget kellett volna igénybe venni. Így a winchesteren található adatállomány 2012. január 1. utáni tárolására vonatkozóan a Hatóság a jogellenes adatkezelést megállapítja, de ezzel kapcsolatban bírságot nem szab ki az állomány megismerhetőségének, megjelenési formájának bizonyítottságának hiányában.

A winchester tartalmának 2011. október 1-e és 2011. december 31-e közötti tárolása az Avtv. 3 § (1)-(2) bekezdésébe, és az 5 § (1)-(2) bekezdésébe ütköző jogellenes adatkezelés volt. A winchester tartalmának 2012. január 1. utáni tárolása az Infotv. 5. § (1) és (2) bekezdésével, és a 4. § (1)-(2) bekezdésével ellentétes jogellenes adatkezelés volt.

III.7. Összefoglalva tehát a munkavállaló által letörölt adatállomány visszaállítása folytán a Kötelezett tudomására jutó személyes adatok kezelése többszörösen jogsértő, a személyes adatok védelmének és a magánszféra védelmének sérelmét okozó eljárás volt.

Jogsértő volt a vizsgált esetben a munkáltatói ellenőrzés lefolytatásának módszere, mely ellenőrzés az Avtv. hatálya idején zajlott le, erre vonatkozóan a Hatóság a jogsértést megállapítja, de szankciót nem alkalmaz;

2011. októberében a Panaszos szexuális tartalmú fényképeinek kinyomtatása és a nyomtatott képek kezelése a megsemmisítésig az Avtv. 3. § (1)-(2) bekezdésébe, és az 5. § (1)-(2) bekezdésébe ütköző jogellenes adatkezelés volt. Erre vonatkozóan a Hatóság a jogsértést megállapítja, de szankciót nem alkalmaz.

A visszaállított tartalomban a munkavisztonnyal össze nem függő személyes adatok tárolása a visszaállított tartalmat hordozó DVD-n 2011. október 1-től 2011. december 31-ig az Avtv. 3. § (1)-(2) bekezdésével és az Avtv. 5. § (1)-(2) bekezdésével ellentétes jogellenes adatkezelés volt. Erre vonatkozóan a Hatóság a jogsértést megállapítja, de szankciót nem alkalmaz.

A visszaállított tartalomban a munkavisztonnyal össze nem függő személyes adatok tárolása a visszaállított tartalmat hordozó DVD-n 2012. január 1-től 2012. május 24-ig az Infotv. 5. § (1) és (2) bekezdésével ellentétes, valamint Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésével ellentétes jogellenes adatkezelés volt. E tekintetben a Hatóság a jogsértést megállapítja, és bírság kiszabásával szankciót alkalmaz.

Az adatok tárolása a winchesteren 2011. október 1. és 2011. december 31. között az Avtv. 3. § (1)-(2) bekezdésébe, és az 5. § (1)-(2) bekezdésébe ütköző jogellenes adatkezelés volt. Az adatok tárolása a winchesteren 2012. január 1-től a törlésig az Infotv. 5. § (1) és (2) bekezdésével, és a 4. § (1)-(2) bekezdésével ellentétes jogellenes adatkezelés volt. Erre vonatkozóan a Hatóság a jogsértést megállapítja, de szankciót nem alkalmaz.

V.7. A Kötelezett nyilatkozata szerint a winchester tartalmát a folyamatban lévő jogi eljárások után (2014. nyarán) megsemmisítették, illetve a rendőrség által lefoglalt, és időközben megsemmisített DVD-n és a megsemmisített fényképeken kívül a Panaszos vizsgálattal érintett személyes adatairól semmilyen egyéb formában nem készült másolat.

VI . Egyéb eljárási szabályok

Fentiekre tekintettel a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Az adatkezelés az adatvédelmi törvény hatálya alatt kezdődött, és átnyúlt az Infotv. hatálya alatti időszakra, a Hatóság szankciót az Infotv. hatálya alá eső időszakra állapított meg.

A jogsértés tényére tekintettel a Hatóság indokoltnak találta a bírság kiszabását, melynek során figyelembe vette az eset összes körülményét. A bírság kiszabásának indoka az volt, hogy a Kötelezett a Panaszos munkaviszonyával össze nem függő személyes adatait olvasható formában DVD-n kezelte, tárolta törvényi felhatalmazás és az érintett hozzájárulásának hiányában, a célhoz kötöttség követelményét is megszegve 2012. január 1. és 2012. május 24. között, illetve a Panaszos 2012. áprilisban kért törlési kérelmének nem tett eleget.

A Hatóság a bírság kiszabása során súlyosbító körülményként figyelembe vette a jogsértés súlyát, mely szerint a Kötelezett a Panaszos szándéka szerint törölt, munkavisztonnyal össze nem függő személyes adatait kezelte, tárolta a DVD-n. Bírságnövelő tényezőként értékelte, hogy a tárolt szexuális tartalmú képek mint különösen szenzitív adatok a Panaszos magánszférájának rendkívül érzékeny részét érintették. Bírságcsökkentő tényezőként értékelte, hogy a képekkel az Infotv. hatálya alá eső időszakban egyéb adatkezelési cselekmény, visszaélés nem történt, korábban, a fegyelmi

tárgyalás után a képeket megsemmisítették, és nem került elő olyan információ, hogy a képeket bárki más megismerte volna. Bírságcsökkenítő tényezőként értékelte továbbá, hogy 2014. nyarán a winchesteren tárolt állományt is megsemmisítették, és nyilatkozatuk szerint a Panaszos egyetlen, vizsgálattal érintett személyes adata sincs már a birtokukban.

Jelen határozat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Törvényszék illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Pp. 338. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A pénzfizetési kötelezettség önkéntes teljesítésének elmaradása esetén Ket. 129. §-a szerint a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzügyi intézménynél kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérét kell végrehajtás alá vonni.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatásom az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél - feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg - az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az

igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

Amennyiben részletfizetésre vonatkozó kérelmet kíván előterjeszteni, úgy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 28. § (1) bekezdésére tekintettel illetéket kell fizetni, mivel a fizetési könnyítésre vonatkozó eljárás nem tartozik a 33. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányos jogok érvényesítése okán illetékmentes eljárások körébe. Az Itv. 29. § (1) bekezdés szerint a kérelemre indult elsőfokú eljárás illetéke 3000 Ft, melyet a kérelem betérjesztésével egyidejűleg kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (3) és (4) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A Hatóság a hatósági eljárásnak Infotv. 60 § (5) bekezdésében megszabott határidejét nem lépte túl, figyelembe véve, hogy a Ket. 33. § (3) bekezdésének c) pontja szerint a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő időszak az ügyintézési határidő teltét megszakította.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2015. február 23.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár